

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

- Betreft:**
- Ontwerp van decreet houdende de wijziging van artikel 19 van de Wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren
  - Definitieve goedkeuring

1. INHOUDELIJK

Inleiding

In het verleden werden sommige ingrepen bij dieren routinematig uitgevoerd. Sommige ingrepen vonden hun oorsprong in het nutsgebruik van het dier, maar werden door het verdwijnen van dit nutsgebruik al tientallen jaren alleen nog om esthetische redenen uitgevoerd. In andere gevallen ging het van oudsher om een louter esthetische ingreep.

Daar deze ingrepen verschillende nadelige gevolgen hadden voor het dierenwelzijn, werd met artikel 17 bis van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren een verbod ingesteld op ingrepen bij gewervelde dieren waarbij gevoelige delen van het lichaam verwijderd of beschadigd worden. Hierop werd een uitzondering voorzien onder meer voor ingrepen waarvoor een diergeneeskundige noodzaak bestaat.

Om artikel 17 bis kracht bij te zetten, werd met artikel 19 een verbod ingesteld om deel te nemen aan tentoonstellingen, keuringen of wedstrijden met dieren die een verboden ingreep hebben ondergaan of om die dieren tot die evenementen toe te laten. Het deelnemen met of laten deelnemen van dieren die om diergeneeskundige redenen een ingreep hebben ondergaan, is wel toegelaten.

Op tentoonstellingen, keuringen of wedstrijden blijkt een onverklaarbaar groot aantal dieren, tot 100 %, toch nog een verboden ingreep ondergaan te hebben, onder dekking van een diergeneeskundig attest. Het gaat dan voornamelijk om het blokstaarten bij paarden en het couperen van oren en staarten bij bepaalde hondenrassen. Eens de ingreep werd uitgevoerd, is het echter heel moeilijk tot onmogelijk om aan te tonen of er wel of niet een diergeneeskundige reden voor was. Er zijn dan ook sterke vermoedens dat misbruik gemaakt wordt van de uitzondering voor ingrepen om diergeneeskundige redenen.

Het grote aantal dieren op tentoonstellingen, keuringen en wedstrijden dat een ingreep heeft ondergaan, geeft ook de indruk aan het publiek dat die ingreep nog altijd toegelaten is. Bovendien klagen deelnemers die de regels wel naleven regelmatig aan dat sommige keurmeesters nog steeds het meer traditionele uiterlijk van dieren die de pijnlijke ingreep ondergingen, zouden bevoordelen. Hierdoor ontstaat concurrentievervalsing.

Maatregelen om een einde te maken aan het misbruik van diergeneeskundige attesten dringen zich op. Een verplichte voorafgaandelijke voorlegging van een diergeneeskundig dossier aan de Inspectiedienst Dierenwelzijn zou een belangrijke bijkomende administratieve last betekenen voor eigenaar en dierenarts en zou ook bijkomende taken inhouden voor de Inspectiedienst Dierenwelzijn. Bovendien zou een dergelijke verplichting niet afgedwongen kunnen worden wanneer de ingreep buiten Vlaanderen verricht zou worden. Een dergelijke regeling zou praktisch dan ook moeilijk werkbaar zijn.

Er wordt dan ook voor geopteerd om dieren die om diergeneeskundige redenen een verboden ingreep hebben ondergaan uit te sluiten van tentoonstellingen, keuringen of wedstrijden. Dit verbod mag echter niet tot gevolg hebben dat de vele dieren die een pijnlijke ingreep ondergingen voor de inwerkingtreding van dit ontwerp van decreet, geëuthanaseerd worden. Verder mag dit verbod ook niet leiden tot genetische verarming doordat die dieren niet meer zouden kunnen deelnemen aan tentoonstellingen, keuringen of wedstrijden die verplicht zijn in het kader van het fokbeleid. Daarom wordt het verbod beperkt tot die dieren die na de inwerkingtreding van het decreet een ingreep om diergeneeskundige redenen ondergingen en blijft de verhandeling van die dieren toegestaan.

Artikelsgewijze bespreking

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 2

Met artikel 2 worden definities voor “wedstrijd” en “keuring” ingevoerd in de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren.

Artikel 3

Artikel 3 voegt in artikel 19 van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren toe dat ook deelname aan tentoonstellingen, wedstrijden en keuringen met dieren die na de inwerkingtreding van het decreet om diergeneeskundige reden een niet toegestane ingreep ondergingen, verboden wordt.

2. ADVIES VAN DE SALV

Op 27 oktober 2017 leverde de SALV een advies af over het voorgelegde voorontwerp van decreet.

De SALV onderschrijft het standpunt dat in het verleden werd ingenomen door de toenmalige federale Raad voor Dierenwelzijn, en bijgevolg dat het blokstaarten van paarden vanuit het standpunt van dierenwelzijn niet aanvaardbaar is.

Verder stelt de SALV in zijn advies dat het in geval van handhavingsproblemen de voorkeur verdient om de handhaving te verbeteren en te sensibiliseren, eerder dan om de regelgeving aan te passen. Uit het persbericht dat de SALV naar aanleiding van dit advies verspreide, blijkt dat het hierbij niet gaat om een standpunt specifiek voor dit dossier, maar om een principiële standpunt (<http://www.salv.be/salv/publicatie/briefadvies-voorontwerp-decreet-wijziging-wet-dierenbescherming-en-welzijn>).

Het is evident dat, wanneer een handhavingsprobleem kan opgelost worden uitsluitend door middel van sensibilisatie en een verbeterde handhaving, dit de voorkeur verdient. In het kader van het voorliggende dossier dienen hierbij volgende elementen in overweging genomen te worden :

1. Fokkers en houders zijn zeer goed op de hoogte van het verbod en van de dierenwelzijnsargumenten die de basis hiervoor vormen. Diegenen die alsnog een verboden ingreep (laten) uitvoeren op hun dier, kiezen er dan ook bewust voor om de regelgeving naast zich neer te leggen. Het is uitgesloten dat deze mentaliteit nu gewijzigd zou worden door een sensibiliseringscampagne, daar waar alle overleg, informatieverstrekking, ... dat sinds de inwerkingtreding van het verbod heeft plaatsgevonden niet tot het gewenste resultaat heeft geleid.
2. Sinds de inwerkingtreding van het koninklijk besluit van 17 mei 2001 betreffende de toegestane ingrepen bij gewervelde dieren, met het oog op het nutsgebruik van de dieren of op de beperking van de voortplanting van de diersoort, werden heel wat initiatieven genomen om naleving van het verbod af te dwingen :
  - In eerste instantie gingen fokkers en houders naar het buitenland om de ingreep daar te laten uitvoeren. Deze piste werd afgesloten, enerzijds door een strikte toepassing van zowel de dierenwelzijnsregelgeving als de diergezondheidsregelgeving.
  - Zowel de Inspectiedienst Dierenwelzijn als de politie hebben uitgebreid onderzoek verricht naar massaal afgeleverde veterinaire attesten. Een dierenarts werd in eerste aanleg veroordeeld. In beroep werd deze echter vrijgesproken omdat het Hof van Beroep het niet bewezen achtte dat er onvoldoende diergeneeskundige reden was voor het uitvoeren van de ingreep.
  - Ook de Nederlandstalige Gewestelijke Raad van de Orde der Dierenartsen beet zijn tanden stuk op een tuchtdossier tegen een dierenarts, opnieuw omdat in beroep werd geoordeeld dat niet bewezen was dat er onvoldoende diergeneeskundige reden was voor het uitvoeren van de ingreep.

Hieruit blijkt echter dat, zoals ook duidelijk vermeld in de memorie van toelichting bij het voorontwerp van decreet, de praktijk intussen heeft aangetoond dat het onmogelijk is om achteraf aan te tonen dat er geen medische noodzaak voor de ingreep bestond. Hierdoor is handhaving in de huidige stand van de regelgeving onmogelijk.

Uit het voorgaande blijkt duidelijk dat het probleem van de al te vlot afgeleverde veterinaire attesten niet kan opgelost worden door een aangepaste handhaving. Bijgevolg is een aanpassing van de regelgeving noodzakelijk om toepassing van het koninklijk besluit van 17 mei

2001 betreffende de toegestane ingrepen bij gewervelde dieren, met het oog op het nutsgebruik van de dieren of op de beperking van de voortplanting van de diersoort, mogelijk te maken.

Tot slot is de SALV van mening dat er onduidelijkheid is over de inhoud van de begrippen “keuring” en “wedstrijd” daar deze niet gedefinieerd worden in de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren. Om hieraan tegemoet te komen, werd het voorontwerp aangevuld met definitief voor deze termen.

3. ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

Op 15 januari 2018 leverde de Raad van State advies nr. 62.576/3 af.

In punt 3.2.3. vraagt de Raad zich af of de maatregel niet beperkt moet worden tot honden en paarden aangezien het probleem met vals afgeleverde diergeneeskundige attesten zich enkel bij deze diersoorten zou voordoen. Hoewel dit probleem inderdaad het vaakst voorkomt bij deze diersoorten, betekent dit echter niet dat het zich niet voordoet of kan voordoen bij andere diersoorten. De maatregel moet dan ook in gelijke mate van toepassing zijn op alle diersoorten.

In punt 6 adviseert de Raad van State om in het opschrift ook te verwijzen naar artikel 3 van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren. Het ontwerp werd in deze zin aangepast.

Tot slot geeft de Raad van State in punt 7 een negatief advies bij het voorstel om de maatregel van toepassing te maken op dieren die een ingreep hebben ondergaan na 31 december 2017 daar volgens de Raad de terugwerkende kracht niet kan verantwoord worden. Het ontwerp werd dan ook aangepast zodat het verbod van toepassing wordt op dieren die een ingreep hebben ondergaan na de datum van inwerkingtreding van het decreet.

4. WEERSLAG VAN DE BESLISSING OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Het gunstig advies van Inspectie van Financiën werd afgeleverd op 31 augustus 2017. Er is geen begrotingsakkoord vereist.

5. WEERSLAG OP PERSONEELSFORMATIE EN/OF PERSONEELSBUDGETTEN

De Inspectiedienst Dierenwelzijn controleert nu al de deelname van dieren die een illegale ingreep hebben ondergaan aan wedstrijden e.d. In de huidige stand van de regelgeving gaan zij na of het dier werd geopereerd vóór de inwerkingtreding van het verbod en zo nee, of een medisch attest kan voorgelegd worden ter verantwoording van de ingreep. Na inwerkingtreding van het voorliggende ontwerp van decreet zullen zij nog steeds nagaan of het dier werd geopereerd vóór de inwerkingtreding van dit decreet.

Dit ontwerp van decreet heeft dan ook geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

6. WEERSLAG OP DE LOKALE BESTUREN

Dit ontwerp van decreet heeft geen weerslag op de werking van de lokale besturen.

7. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 56 van 2016.

Er is in casu geen reguleringsimpactanalyse (RIA) vereist daar het gaat om een vervollediging van bestaande regelgeving die slechts impact zal hebben op enkele individuen.

8. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar definitieve goedkeuring te geven aan het voorliggende ontwerp van decreet houdende de wijziging van artikel 3 en artikel 19 van de Wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren, en aan de bijhorende memorie van toelichting;
2. de Vlaamse minister, bevoegd voor dierenwelzijn, op te dragen het voornoemde ontwerp van decreet en de bijhorende memorie van toelichting in naam van de Vlaamse Regering in te dienen bij het Vlaams Parlement.

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn

Ben WEYTS

Bijlagen:

- het definitief goed te keuren ontwerp van decreet
- memorie van toelichting
- het advies van de Raad van State